

روش تأسیس سمن (سازمان مردم نهاد) در وزارت کشور

از وظایف اداره کل دانش آموختگان مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران سازماندهی دانش آموختگان جهت زمینه سازی برای حمایت از بکارگیری آنها است. بدین منظور طرح کانون دانش آموختگان در دستور کار این اداره کل قرار گرفت و بعد از مطالعه روش های مختلف به این نتیجه رسید که کانون دانش آموختگان جهت نشاط بیشتر و افزایش کارایی جلسات به صورت مستقل عمل نموده و برنامه‌های مربوط به دانش آموختگان را در سه حیطه شناسایی، ارتقا و حمایت از بکارگیری ساماندهی و اجرا نماید. برای اینکه کانون دانش آموختگان بتواند مستقلاً با نهادهای مختلف دولتی تعامل داشته باشد، لازم بود جایگاه حقوقی داشته باشد؛ بدین لحاظ مقرر شد کانون دانش آموختگان در قالب سازمان‌های مردم نهاد فعالیت خود را آغاز کند.

در نظام حقوقی و اداری کشور ما مراکز و نهادهای رسمی متعددی برای اعطای مجوز به «سازمان‌های مردم نهاد» (سمن‌ها)^۱ در فرایند تشکیل آنها در نظر گرفته شده است. ولی در کل مرجع عام برای ثبت تمام سازمان‌های مردم نهاد (سمن‌ها) وزارت کشور می‌باشد، از این جهت ثبت سمن از طریق وزارت کشور (فرمانداری‌ها) اهمیت بیشتری نسبت به سمن‌های دیگر دارد و می‌توان گفت که حمایت‌های مالی از سمن‌های وزارت کشور بیشتر از سمن‌های سایر نهادها است. سازمان مردم نهاد (سمن) در وزارت کشور به دو صورت «ساختار هیات امنایی»^۲ و «ساختار مجمع عمومی اعضاء»^۳ (هیات مؤسس) امکان پذیر است. برای تأسیس سمن در وزارت کشور می‌توان به پورتال وزارت کشور بخش «معاونت امور سازمان‌های مردم نهاد» یا به آدرس کوتاه «<http://goo.gl/h10ru5>» مراجعه کرد.

برای تأسیس کانون دانش آموختگان و سازمان‌های مردم نهاد برنامه‌ها و نکات قابل توجه بدین شرح است:

تشکیل جلسه دانش آموختگان

اولین گام برای تأسیس کانون دانش آموختگان تشکیل جلسه دانش آموختگان است و برای این منظور باید مراحل زیر طی شود:

۱. تعیین زمان جلسه عمومی دانش آموختگان توسط دبیر کانون جهت انتخاب هیأت مدیره کانون؛
۲. انتخاب زمان مناسب جلسه عمومی دانش آموختگان با هماهنگی معاونت فرهنگی مدرسه؛
۳. اطلاع‌رسانی زمان جلسه به همه دانش آموختگان مدرسه از طریق پیامک، پیام‌رسان‌ها، تابلوی اعلانات مدرسه و ... جهت شرکت در جلسه عمومی انتخاب هیأت مدیره کانون دانش آموختگان؛

---

^۱ سمن در اصل برگرفته از حروف اول سه کلمه «سازمان‌های مردم نهاد» است که به اختصار «سمن» نامیده می‌شود.

^۲ ساختار هیأت امنایی انتخابات ندارد و مربوط به سمن‌هایی است که از طریق افراد محدودی تشکیل می‌شود و به دیگران اجازه شرکت در آن داده نمی‌شود (مانند سمن‌هایی که به صورت خانوادگی تشکیل می‌شود).

^۳ اکثر سمن‌هایی که تشکیل می‌شود با ساختار مجمع عمومی اعضا است. این ساختار محدود به افراد خاصی نیست بلکه حالت عمومی دارد و انتخاب اعضای هیأت مدیره و ... از طریق انتخابات است.

۴. اعلام زمان جلسه حداقل یک هفته قبل از زمان برگزاری، از طریق معاون فرهنگی به اداره کل دانش‌آموختگان جهت پیامک به دانش‌آموختگان ثبت‌نامی در بانک اطلاعاتی دانش‌آموختگان؛
توجه: با توجه به اهمیت حضور حداکثری دانش‌آموختگان در این جلسه تنها در صورت اطلاع‌رسانی به اداره کل امور دانش‌آموختگان و پیامک به تمامی دانش‌آموختگان این جلسه رسمیت پیدا کرد.
۵. تکثیر محتوای مربوط به کانون و قرار دادن آن در اختیار دانش‌آموختگان شرکت کننده در جلسه و تبیین وظایف کانون و ساختار آن (سازمان‌های مردم‌نهاد) برای شرکت کنندگان در جلسه؛
۶. ثبت نام داوطلبان عضویت در هیأت مدیره و انتخاب اعضای هیأت مدیره به شیوه رای حداکثری دانش‌آموختگان حاضر در جلسه، که ۵ نفر به عنوان عضو اصلی هیأت مدیره و ۲ نفر به عنوان عضو علی‌البدل انتخاب خواهند شد.
۷. ثبت نام داوطلبان برای پست بازرس کانون و انتخاب ۲ نفر به شیوه رای حداکثری دانش‌آموختگان حاضر در جلسه، که یکی از آنها بازرس و دیگری عضو علی‌البدل خواهد بود.

توجه: ۹ دانش‌آموخته انتخاب شده در جلسه عمومی دانش‌آموختگان بعد از انتخاب نماینده هیأت مؤسس از میان خود، با مراجعه به سایت سازمان‌های مردم‌نهاد به عنوان هیأت مؤسس، درخواست تأسیس کانون دانش‌آموختگان مدرسه علمیه خود را ثبت می‌کنند و بعد از دریافت مجوز اولیه تأسیس سازمان مردم‌نهاد، بر طبق رأی‌گیری مذکور در بندهای ۶ و ۷، هیأت مدیره و بازرسان کانون را جهت دریافت مجوز سمن در سایت سازمان‌های مردم‌نهاد وزارت کشور، ثبت خواهند کرد.

شرایط اعضا برای تأسیس سمن

- ۱- داشتن حداقل ۱۸ سال تمام
  - ۲- تابعیت ایرانی
  - ۳- عدم سوء سابقه محکومیت کیفری به نحوی که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی گردد.
  - ۴- حداقل ۵ نفر متقاضی باشند.
  - ۵- در صورت تخصصی بودن موضوع حداقل ۲ نفر از متقاضیان صاحب تخصص باشند.
- در صورتی که افراد متقاضی شرایط فوق را دارا باشند باید:

مشخصات لازم برای سمن

- ۱- موضوع فعالیت خود را مشخص کنند. (موضوع فعالیت با عنوان اهداف کانون در اساسنامه تپ ذکر شده است.)

۲- محدوده جغرافیایی فعالیت را معین کنند. (محدوده جغرافیایی تمامی کانون‌های دانش‌آموختگان استانی است.)

۳- نامی را برای سازمان خود انتخاب نمایند. (کانون‌های دانش‌آموختگان حوزه علمیه خواهران باید نام سازمان مردم نهاد خود را به این شکل انتخاب نمایند: «کانون دانش‌آموختگان + نام مدرسه» به‌عنوان مثال: کانون دانش‌آموختگان مدرسه علمیه فاطمه الزهراء (س) بهم)

دریافت و تکمیل فرم تقاضا نامه^۴

برای تأسیس سمن باید فرم تقاضا نامه‌ای تکمیل شود. این تقاضا نامه از سایت وزارت کشور قابل دریافت است و دارای ویژگی‌هایی به شرح ذیل است:

۱- نام سازمان

۲- اهداف سازمان

۳- معرفی فرد نماینده هیات مؤسس

۴- محل امضاء

۵- تکمیل فرم مشخصات هیات مؤسس^۵ و ...

هیات مؤسس سازمانهای مردم نهاد پس از تکمیل و امضای تقاضا نامه آن را تحویل دبیرخانه هیات نظارت می‌دهند تقاضا نامه پس از ثبت در دبیرخانه و ارجاعات لازم به مجموعه کارشناسی تحویل می‌گردد و کارشناسان حوزه در خصوص تقاضای واصله، اظهار نظر می‌کنند و نظر ایشان برای تأیید هیات نظارت ارسال می‌شود در صورت تأیید تقاضا، مدارکی به شرح ذیل جهت تکمیل در اختیار متقاضیان قرار می‌گیرد.

مدارک لازم بعد از تأیید تقاضا نامه

۱- فرم مشخصات فردی: (سه سری با الصاق عکس تکمیل گردد)

۲- اساسنامه (تیپ)

۳- فرم صورتجلسات هیات مؤسس

اعضای هیات مؤسس نیز ضمن تکمیل مدارک فوق الذکر یک قطعه عکس از هر یک از اعضاء بر روی فرم‌های مشخصات فردی (سه سری) الصاق نموده و به همراه تصویر صفحه اول شناسنامه و در صورت داشتن توضیحات صفحه آخر شناسنامه اعضاء (سه سری) را تحویل دبیرخانه می‌نمایند.

---

^۴ مراحل تأسیس سمن در وزارت کشور از طریق پورتال وزارت کشور بخش «معاونت امور سازمان‌های مردم نهاد» قابل پی‌گیری است که آدرس کوتاه آن <http://goo.gl/h10ru5> می‌باشد.

^۵ پیشنهاد می‌شود به منظور کاهش زمان ارائه درخواست تاسیس تا مرحله معرفی به ثبت شرکتها، درخواست تاسیس از سوی حداقل ۹ نفر ارائه گردد تا پس از طی مراحل اداری و به هنگام تعیین مدیران نیاز به صرف زمان مجدد برای استعلام درباره افراد معرفی شده جدید نبوده و تمامی استعلام‌ها به یک باره در بدو امر انجام پذیرد.

مراحل اداری صدور پروانه سمن

برای صدور پروانه تاسیس سازمان مردم نهاد، مراحل اداری ذیل سپری می‌شود:

۱. تکمیل فرم الکترونیکی تقاضانامه تاسیس به منظور بررسی شرح فعالیت و اهداف بیان شده در فرم با مفاد آیین نامه اجرایی؛
۲. در صورت تایید تقاضای تاسیس سمن، پس از تکمیل فرم مشخصات فردی موسسین و ارسال اساسنامه تیپ از طریق همان سایتی که در آن ثبت نام شده از نماینده معرفی شده برای تکمیل پرونده و طی آخرین مراحل اداری دعوت به عمل می‌آید .
- همراه داشتن معرفی نامه امضا شده از سوی کلیه اعضای موسس برای نماینده الزامیست. در این مرحله، با وارد کردن شماره پیگیری در صفحه مربوطه در همین پایگاه اطلاع‌رسانی، پیغام دعوت را خواهید دید.
۳. پس از تشکیل پرونده و انجام استعلامات امنیتی، انتظامی و همچنین اخذ نظر مراجع تخصصی ذیربط نسبت به صلاحیت تخصصی افراد و اساسنامه پیشنهادی پرونده به هیات نظارت بر تاسیس و فعالیت سازمانهای مردم نهاد به منظور بررسی و صدور رای ارسال خواهد شد.
۴. در صورت مثبت بودن نظر هیات نظارت، هیات موسس باید نسبت به برگزاری مجمع عمومی موسس اقدام و صورتجلسه‌ای تنظیم نموده که در آن به دو موضوع ذیل رسیدگی و نتیجه به امضای اعضای موسس رسیده باشد. الف) تصویب طرح اساسنامه که متن تمامی صفحات آن به امضای اعضای موسس رسیده باشد. ب) تعیین هیات مدیره و بازرسان بر اساس رای گیری انجام شده در جلسه عمومی دانش‌آموختگان.
۵. صدور نامه معرفی به اداره کل ثبت شرکتهای غیر تجاری.
۶. دریافت پاسخ از سوی اداره کل ثبت شرکتهای و صدور پروانه فعالیت.